

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญแผนภูมิ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย	3
ขอบเขตของงานวิจัย	3
นิยามศัพท์	4
บทที่ 2 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
เอกสารที่เกี่ยวข้อง	5
แนวความคิดเกี่ยวกับผักพื้นบ้าน	5
การผลิตผักพื้นบ้าน	6
การบริโภคผักพื้นบ้าน	7
ผักพื้นบ้านในด้านการศึกษายา	9
ประเพณีความเชื่อเกี่ยวกับผักพื้นบ้าน	10
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
บทที่ 3 ระเบียบและวิธีวิจัย	15
สถานที่ที่ใช้ในการวิจัย	15
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	15
เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย	17
การเก็บรวบรวมข้อมูล	17
การทดสอบแบบสอบถาม	17
การวิเคราะห์ข้อมูล	17

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	17
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลที่เกี่ยวกับลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพเศรษฐกิจและรายได้	17
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับผักพื้นบ้านของเกษตรกร	23
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การผลิตผักพื้นบ้านของเกษตรกรเพื่อบริโภคและจำหน่าย	27
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การบริโภคผักพื้นบ้านของเกษตรกร ทั้งที่ปลูกเอง และมีในธรรมชาติ	38
ตอนที่ 5 การทดสอบสมมุติฐานเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ กับตัวแปรตาม	43
ตอนที่ 6 ปัญหาและอุปสรรค ในการผลิตผักพื้นบ้านของเกษตรกร	51
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย	54
อภิปรายผล	57
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย	58
บรรณานุกรม	60
ภาคผนวก	62
ภาคผนวก ก แบบสัมภาษณ์ที่ใช้	63
ภาคผนวก ข คุณค่าทางอาหารของผักพื้นบ้าน	69
ประวัติผู้เขียน	72

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 เพศของเกษตรกรผู้ให้สัมภาษณ์	18
ตารางที่ 2 อายุของเกษตรกรผู้ให้สัมภาษณ์	19
ตารางที่ 3 การศึกษา	19
ตารางที่ 4 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกร	20
ตารางที่ 5 ระยะทางจากบ้านถึงตัวเมืองเชียงใหม่	20
ตารางที่ 6 ลักษณะพื้นที่อาศัย	21
ตารางที่ 7 รายได้ส่วนใหญ่ของเกษตรกรที่มาจากพืช	21
ตารางที่ 8 รายได้ส่วนใหญ่ของเกษตรกรที่มาจากสัตว์	22
ตารางที่ 9 รายได้นอกการเกษตรของเกษตรกร	22
ตารางที่ 10 การทราบนิยามและความหมายของผักพื้นบ้านของเกษตรกร	23
ตารางที่ 11 การบอกประโยชน์ของผักพื้นบ้านของเกษตรกร	23
ตารางที่ 12 ผักพื้นบ้านที่เป็นอาหารโดยตรงและมีอยู่ในบริเวณบ้าน และการใช้ประโยชน์ของผักของเกษตรกร	24
ตารางที่ 13 ผักพื้นบ้านที่เป็นยาที่อยู่ในบริเวณบ้านของเกษตรกร และการใช้ประโยชน์จากผักเหล่านั้นของเกษตรกร	25
ตารางที่ 14 ผักพื้นบ้านที่อยู่ในความเชื่อและประเพณีที่สืบกันมา	26
ตารางที่ 15 การคาดคะเนถึงปริมาณชนิดของผักที่อยู่ในท้องถิ่นว่ามีกี่ชนิดของเกษตรกร	27
ตารางที่ 16 การผลิตผักพื้นบ้านของเกษตรกร	27
ตารางที่ 17 ลักษณะของการผลิตผักพื้นบ้านของเกษตรกร	28
ตารางที่ 18 ผักพื้นบ้านที่เกษตรกรตั้งใจปลูก	28
ตารางที่ 19 พื้นที่สวนที่เกษตรกรปลูกผักพื้นบ้าน	29
ตารางที่ 20 พื้นที่ป่าที่เกษตรกรใช้ปลูกผักพื้นบ้าน	30
ตารางที่ 21 การปลูกผักพื้นบ้านในที่อยู่อาศัย	30
ตารางที่ 22 การได้มาซึ่งเมล็ดพันธุ์ผักพื้นบ้านของเกษตรกร	31
ตารางที่ 23 การใช้สารเคมีของเกษตรกร	31
ตารางที่ 24 การแยกประเภทการใช้สารเคมีของเกษตรกร	32
ตารางที่ 25 การรดน้ำในการผลิตผักพื้นบ้าน	32

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 26 การพ่นยาธรรมชาติในการผลิตผักพื้นบ้าน	33
ตารางที่ 27 การใส่ปุ๋ยให้ผักพื้นบ้านที่เกิดขึ้นมาเองตามธรรมชาติของเกษตรกร	33
ตารางที่ 28 แรงงานครัวเรือนที่ใช้ผลิตผักพื้นบ้าน	34
ตารางที่ 29 การจ้างแรงงานในการผลิตผักพื้นบ้านเพื่อจำหน่าย	34
ตารางที่ 30 กิจกรรมที่ในการผลิตผักพื้นบ้านของครอบครัวคิดเป็นจำนวนคนและชั่วโมง	35
ตารางที่ 31 ลักษณะช่องทางตลาดของผักพื้นบ้านที่เกษตรกรผลิต	36
ตารางที่ 32 สถานที่จำหน่ายผักพื้นบ้านที่เกษตรกรผลิต	36
ตารางที่ 33 การตั้งราคาขายผักพื้นบ้านของเกษตรกร	37
ตารางที่ 34 การจำหน่ายผักพื้นบ้านของเกษตรกร	37
ตารางที่ 35 การบริโภคผักพื้นบ้านของเกษตรกร	38
ตารางที่ 36 ความนิยมการบริโภคผักของเกษตรกร	39
ตารางที่ 37 การใช้ประโยชน์จากผักพื้นบ้านโดยการบริโภค โดยแยกเป็นประโยชน์ชนิดต่างๆ	40
ตารางที่ 38 การได้มาซึ่งผักพื้นบ้านที่นำมาบริโภคของเกษตรกร	41
ตารางที่ 39 อัตราส่วนการปรุงผักพื้นบ้านให้สุกแล้วจึงกินของเกษตรกร	41
ตารางที่ 40 การคาดหวังว่าจะรับประทานผักพื้นบ้านเพิ่มมากขึ้น เพราะเหตุผลต่าง ๆ	42
ตารางที่ 41 ความสัมพันธ์สนิยมเรื่องผักกับเพศของเกษตรกร	43
ตารางที่ 42 ความสัมพันธ์ระหว่างช่วงอายุของเกษตรกร และความรู้เกี่ยวกับชนิด ของผักพื้นบ้านในท้องถิ่นของตนเองมีกี่ชนิด	44
ตารางที่ 43 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะทางจากบ้าน ไปถึงตัวเมืองเชียงใหม่ กับการที่เกษตรกรปลูกและไม่ปลูกผักพื้นบ้าน	45
ตารางที่ 44 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริโภคผักพื้นบ้านหรือไม่กับระยะทาง ระหว่างบ้านถึงตัวเมืองเชียงใหม่	46
ตารางที่ 45 ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่อาศัยกับการที่เกษตรกรปลูกหรือไม่ ไม่ปลูกผักพื้นบ้าน	47
ตารางที่ 46 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของพื้นที่อาศัยกับการที่เกษตรกรบริโภคหรือไม่ บริโภคผักพื้นบ้าน	48

สารบัญตาราง(ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 47 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะทางจากบ้านถึงตัวเมืองเชียงใหม่ กับความรู้ว่าในท้องดินของเกษตรกรเองมีชนิดของผักพื้นบ้านกี่ชนิด	49
ตารางที่ 48 ความสัมพันธ์ระหว่างรสนิยมนคือความชอบ และไม่ชอบผักพื้นบ้าน กับ อายุของเกษตรกร และสมาชิกในครัวเรือน	50
ตารางที่ 49 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามต่าง ๆ	51
ตารางที่ 50 ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตผักพื้นบ้านของเกษตรกร	52
ตารางที่ 51 คุณค่าอาหารผักสวนครัวและผักพื้นเมืองในส่วนที่บริโภคได้ 100 กรัม	69

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่ 1 แสดงพื้นที่ในตำบลต่างๆ ที่เลือกเป็นตำบลตัวอย่าง
ในเขตอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

หน้า

16

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved